

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ **privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

La nivelul Uniunii Europene, politica de coeziune este una dintre cele mai importante și mai complexe politici ale Uniunii Europene, având ca principal obiectiv reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale între diversele regiuni și statele membre. În cadrul acestei politici, obiectivele specifice privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă sunt susținute prin contribuția fondurilor externe nerambursabile implementate prin bugete multianuale de 7 ani (perioade de programare).

Toate cele 16 programe subsecvente Acordului de parteneriat au fost aprobate prin decizie a Comisiei Europene, iar autoritățile de management urmează să definitiveze sistemele de management și control ale programelor și să lanseze apelurile de proiecte.

Programele prevăd alocări financiare aferente unor investiții de importanță strategică pentru România și, în acest context, procedurile de accesare a fondurilor trebuie să fie adaptate la nevoile reale ale beneficiarilor astfel încât să fie asigurat accesul facil și flexibil al acestora la fondurile externe nerambursabile.

2.2 Descrierea situației actuale

Perioada de programare 2014 -2020 se apropie de etapa de închidere, anul 2023 fiind un an în care începe bilanțul. Conform calendarului, în septembrie 2023 este ultima lună când se pot modifica programele acestei perioade de programare, iar luna decembrie 2023 este luna ultimelor cheltuieli eligibile. În perioada de programare 2014 -2020, alocarea UE pentru Politica de Coeziune a fost de 24,07 miliarde euro, această alocare a fost distribuită la nivelul celor 6 programe operaționale, după cum urmează: Programul Operațional Asistență Tehnică – 332,7 milioane euro; Programul Operațional Capacitate Administrativă – 563,6 milioane euro; Programul Operațional Regional – 6,86 miliarde euro; Programul Operațional Infrastructură Mare – 9,34 miliarde euro; Programul Operațional Competitivitate – 2,38 miliarde euro; Programul Operațional Capital Uman – 4,59 miliarde euro.

Totodată, anul 2023 este momentul când începe implementarea perioadei de programare 2021-2027, cu o alocare UE de aproximativ 30,98 miliarde euro și cu o alocare de aproximativ 15,46 miliarde euro sub formă de cofinanțare. Toate cele 16 programe subsecvente Acordului de parteneriat, din care 8 programe regionale, descentralizate și 8 programe naționale, care au fost aprobate prin Decizii ale Comisiei Europene, alocarea UE fiind distribuită la nivelul celor 16 programe operaționale, după cum urmează: Program Asistență Tehnică (Decizia CE nr. C(2022) 6130/22.08.2022) - 457,49 milioane euro; Program Regional Vest (Decizia CE nr. C(2022) 7252/07.10.2022) – 981,17 milioane euro; Program Regional Sud Muntenia (Decizia CE nr. C(2022) 7253/07.10.2022) - 1,31 miliarde euro; Program Regional Nord-Vest (Decizia CE nr. C(2022) 7386/11.10.2022) - 1,19 miliarde euro; Program Regional Sud Vest Oltenia (Decizia CE nr. C(2022) 7441/14.10.2022) – 997,84

milioane euro; Program Regional Sud-Est (Decizia CE nr. C(2022) 7639/21.10.2022) - 1,23 miliarde euro; Program Regional Nord-Est (Decizia CE nr. C(2022) 7637/21.10.2022) - 1,45 miliarde euro; Program Regional Centru (Decizia CE nr. C(2022) 7893/26.10.2022) - 1,15 miliarde euro; Program Dezvoltare Durabilă (Decizia CE nr. C (2022) 8703/24.11.2022) - 4,04 miliarde euro; Program Sănătate (Decizia CE nr. C(2022) 8934/30.11.2022) - 2,27 miliarde euro; Program Tranziție Justă (Decizia CE nr. C(2022) 9125/02.12.2022) - 2,14 miliarde euro; Program Regional București-Ilfov (Decizia CE nr. C(2022) 9211/05.12.2022) – 586,59 milioane euro; Program Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (Decizia CE nr. C(2022) 9445/09.12.2022) - 1,65 miliarde euro; Programul Educație și Ocupare (Decizia CE nr. C(2022) 9362/09.12.2022) - 3,48 miliarde euro; Program Incluziune și Demnitate Socială (Decizia CE nr. C (2022) 9635/14.12.2022) – 3,36 miliarde euro; Program Transport (Decizia CE nr. C(2022) 9754/16.12.2022) - 4,65 miliarde euro.

După cum se poate observa de această dată alocarea fondurilor europene a avut la bază de această dată o abordare descentralizată, la nivel de regiune, pentru a fi mai aproape de nevoile reale și imediate de dezvoltare specifice fiecărei regiuni.

Pe baza evaluărilor și analizelor realizate pentru perioada de programare 2014-2020, au fost identificate o serie de aspecte care au influențat negativ implementarea proiectelor/programelor și absorbția fondurilor, dintre care pot fi menționate următoarele:

- Durată ridicată a etapei de evaluare și selecție (care depășește 6 luni) cauzată de numărul ridicat de documente solicitate și dublarea unor verificări în etape diferite ale acestui proces, respectiv verificări și evaluări diferite ale aceluiași documente în mai multe etape ale procesului de evaluare și selecție și, după caz, reverificarea unora dintre acestea în etapa de precontractare sau contractare;
- Povară administrativă ridicată pentru beneficiari și autoritățile de management/organismele intermediare prin solicitarea și verificarea unui număr ridicat de documente în etapele de evaluare și selecție, implementare, monitorizare, raportare și management financiar în detrimentul calității verificărilor de management;
- Absența unui cadru legal care să reglementeze unitar managementul ciclului de viață al programelor, respectiv principii și reguli comune pentru evaluare și selecție, contractare, implementare, monitorizare, raportare, management financiar, a condus la abordări diferite la nivelul autorităților de management bazate pe emiterea unui număr ridicat de instrucțiuni și clarificări, cu efecte negative:
 - povară administrativă ridicată la nivelul beneficiarilor, în special la nivelul celor care au implementat proiecte în cadrul mai multor programe operaționale;
 - risc ridicat de încălcare a principiilor egalității de tratament și nediscriminării, în special cei care au accesat fonduri și au implementat proiecte în cadrul mai multor programe operaționale;
- Valorificarea insuficientă a funcționalităților sistemelor informatice și a opțiunilor de interoperabilitate.

Arhitectura instituțională aferentă cadrului financiar 2021-2027 cuprinde un număr dublu de programe și introduce în sistemul de management și control, atât autorități din cadrul administrației publice centrale, precum și, urmare a procesului de descentralizare, autorități de management instituite în cadrul agențiilor de dezvoltare regională care gestionează programele regionale.

Această abordare a generat și nevoia identificării unei abordări unitare în punctele cheie a sistemelor de management și control, astfel încât beneficiarii de fonduri europene să poată să depună proiectele într-un cadru procedural predictibil și considerabil simplificat care implică, printre altele, o abordare unitară în ceea ce privește accesarea și implementarea acestor resurse, într-un mediu digitalizat.

În absența unui cadru unitar de reglementare, menținerea unor abordări diferite ale autorităților de management poate să afecteze semnificativ securitatea juridică, claritatea, coerența și consistența diverselor reglementări/reguli și proceduri la nivel de sistem.

Nevoia de simplificare și de abordare unitară trebuie transpusă cu respectarea prevederilor europene în materie și integrarea lecțiilor învățate pe parcursul celor două perioade de programare anterioare.

Sistemul de Management și Control al programelor trebuie să fie construit astfel încât să fie operaționale o serie de măsuri privind transparentizarea și accesul facil al beneficiarilor la fondurile externe nerambursabile pentru a asigura implementarea proiectelor până la data de 31.12.2029 și concomitent pentru a asigura un nivel cât mai ridicat al gradului de absorbție al fondurilor externe nerambursabile alocate României prin politica de coeziune. Construcția Sistemului de Management și Control al programelor trebuie să aibă în vedere, în mod obligatoriu, dispozițiile Regulamentului UE 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

În această perioadă se finalizează dezvoltarea sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ care stă la baza gestionării fondurilor externe nerambursabile și, în aceste condiții, sistemul informatic trebuie să fie construit în conformitate cu regulile de transparentizare și acces facil la fonduri. Aceste reguli trebuie, de asemenea, preluate în ghidurile solicitantului și ghidurile beneficiarilor aplicabile perioadei de programare 2021-2027.

Având în vedere că prin Politica de Coeziune pentru perioada de programare 2021-2027 sunt alocate României importante resurse financiare sub formă de fonduri externe nerambursabile în valoare de aprox. 30,98 mld euro și aproximativ 15,46 mld euro sub formă de cofinanțare, iar pentru aceste fonduri a fost aprobat prin decizie a Comisiei Europene la data de 27 iulie 2022 Acordul de parteneriat prin care se asigură cadrul strategic necesar pentru accesarea acestor fonduri în diferite domenii de investiții de importanță strategică pentru România;

Deoarece programele aprobate prevăd alocări financiare aferente unor investiții de importanță strategică pentru România, iar pentru aceasta procedurile de accesare a fondurilor trebuie să fie adaptate la nevoile reale ale beneficiarilor astfel încât să fie asigurat accesul facil și flexibil al acestora la fondurile externe nerambursabile;

Întrucât la data prezentei Ordonanțe toate programele subsecvente Acordului de parteneriat au fost aprobate prin decizie a Comisiei Europene, iar autoritățile de management urmează să definitiveze sistemele de management și control ale programelor și să lanseze apelurile de proiecte;

Ținând cont de faptul că Sistemul de Management și Control, denumit în continuare SMC, al programelor trebuie să fie construit astfel încât să fie operaționale o serie de măsuri privind transparentizarea și accesul facil al beneficiarilor la fondurile externe nerambursabile pentru a asigura implementarea proiectelor până la data de 31.12.2029 și concomitent pentru a asigura un nivel cât mai ridicat al gradului de absorbție al fondurilor externe nerambursabile alocate României prin politica de coeziune;

Deoarece în această perioadă se finalizează dezvoltarea sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ care stă la baza gestionării fondurilor externe nerambursabile și în aceste condiții trebuie să fie construit în conformitate cu regulile de transparentizare și acces facil la fonduri și care trebuie preluate în Ghidul Solicitantului și Manualul Beneficiarului aplicabile perioadei de programare 2021-2027;

Întrucât în construcția SMC trebuie avute în vedere, în mod obligatoriu, dispozițiile Regulamentului UE 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

Având în vedere că elementele sus menționate vizează interesul public și strategic, sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea Ordonanței Guvernului.

În lipsa aprobării de urgență a acestui act normativ se vor înregistra următoarele efecte negative:

- vor interveni întârzieri în procesul de dezvoltare al sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ care stă la baza gestionării fondurilor externe nerambursabile;
- se va afecta procesul de lansare a apelurilor de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027;
- se va întârzia procesul de absorbție a fondurilor europene alocate pentru perioada de programare 2021-2027;
- nu va exista o abordare armonizată la nivelul autorităților de management în tratarea aspectelor orizontale și care nu au legătură cu specificul programului pe care-l gestionează;
- se va îngreuna accesul beneficiarilor la fondurile europene care trebuie accesate într-un cadru legal și procedural predictibil, flexibil și considerabil simplificat.

Având în vedere efectele negative preconizate este necesară promovarea de urgență a acestui act normativ pentru a asigura premisele:

- unei dezvoltări în timp util a sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+;
- lansării apelurilor de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027 într-un cadru legal și procedural predictibil, flexibil și considerabil simplificat;
- inițierii măsurilor necesare pentru procesul de absorbție a fondurilor europene alocate pentru perioada de programare 2021-2027, în contextul unei alocări de fonduri mult mai mari decât în perioada 2014-2020;
- simplificării modalității de evaluare a proiectelor;
- accesului beneficiarilor la fondurile europene;
- consolidării funcției de monitorizare a proiectelor;
- armonizării regulilor legale și procedurale pentru beneficiarii la fondurile europene.

Prezentul proiect de act normativ are reglementări de imediată aplicabilitate, urmând ca măsurile pe termen mediu și lung să fie incluse în Codul Fondurilor Europene.

Urgența nevoii de legiferare este dată de necesitatea lansării apelurilor de proiecte într-o manieră unitară pe aspectele orizontale, astfel încât beneficiarii care depun proiecte pe mai multe apeluri să dispună de o abordare armonizată.

De asemenea, transpunerea prevederilor prezentului proiect la nivel de sistem informatic trebuie să facă parte din activitatea de analiză premergătoare a nevoilor de dezvoltare a sistemului.

Luând în considerare faptul că, potrivit art. 69 alin. (8) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare, statele membre ale Uniunii Europene se asigură că orice schimb de informații între beneficiari și autoritățile responsabile de programe se efectuează prin intermediul unor sisteme de schimb electronic de date,

Deoarece în lipsa măsurilor urgente preconizate prin proiectul de act normativ există posibilitatea unui număr redus de proiecte, precum și posibile întârzieri, blocaje și dificultăți în implementare, accentuându-se riscul dezangajării resurselor disponibile alocate prin implementarea politicii de coeziune,

Luând în considerare că neadoptarea măsurilor propuse prin prezenta ordonanță de urgență conduce la diminuarea efectelor de antrenare în economie a proiectelor care pot viza inclusiv încurajarea și atragerea investițiilor, cu impact direct asupra reducerii veniturilor la bugetul de stat,

Având în vedere că elementele sus menționate vizează interesul public și strategic, sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea Ordonanței de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul act normativ are drept scop asigurarea accesului facil, transparent, nediscriminatoriu, competitiv și simplificat la fondurile externe nerambursabile, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Prezentul act normativ vizează următoarele aspecte:

- asigurarea predictibilității calendarului de lansări la nivel de program pentru beneficiari, astfel încât să se prevină și eventuale suprapuneri de apeluri cu aceeași tematică în perioade similare de timp;
- pentru asigurarea transparenței alocării fondurilor externe nerambursabile prin publicarea în consultare publică a ghidului solicitantului;
- asigurarea resurselor necesare pentru evaluarea și selecția proiectelor;
- simplificarea modalității de evaluare a proiectelor:
 - condițiile de eligibilitate ale solicitanților de fonduri externe nerambursabile fac obiectul declarației unice a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare;
 - evaluarea conformității administrative este complet digitalizată;
 - evaluarea tehnico-financiară se realizează pe baza unui număr redus de criterii și a subcriteriilor, astfel încât acestea să permită selecție mai rapidă, parțial digitalizată și automatizată prin interoperabilitatea diferitelor sisteme informatice care asigură furnizarea de informații despre situația juridică și financiară a potențialilor beneficiari;
 - îndeplinirea tuturor criteriilor de eligibilitate se realizează în etapa de contractare, când solicitantul trebuie să facă dovada celor declarate prin declarația unică. Solicitantului nu i se vor solicita documentele deja verificate în procesul de evaluare tehnică și financiară.
- stabilirea unui prag de excelență, care permite unui proiect să fie selectat în mod automat pentru aprobare și contractare;
- eficientizarea și accelerarea procesului de implementare a proiectelor, inclusiv prin îmbunătățirea funcționalităților MySMIS2021/SMIS2021+ prin automatizarea anumitor acțiuni în diversele etape din ciclul de viață al programului/proiectelor;
- introducerea mecanismului specific de monitorizare bazat pe indicatori de etapă, definiți ca reperi cantitative sau calitative față de care este apreciat progresul implementării unui proiect
- consolidarea funcției de monitorizare a proiectelor la nivelul autorității de management/organismului intermediar după caz, elaborarea unui plan de monitorizare, parte a contractului de finanțare, care stabilește o serie de indicatori de etapă pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului;

- crearea unui cadru de performanță care să asigure o responsabilizare a părților semnatare a proiectelor, astfel încât, în cazul nerespectării repetate a indicatorilor de etapă și a planului de măsuri de recuperare a întârzierilor, să se permită rețineri din sumele alocate prin proiect pentru ca în final să conducă la rezilierea contractelor. Fondurile rămase disponibile după aplicarea reținerilor financiare rămase definitive se realocă prin grija autorității de management pentru proiectele aflate în rezervă sau pentru alte priorități sau către alte acțiuni în cadrul aceleiași priorități, cu respectarea prevederilor legale naționale și europene în vigoare;
- în cadrul procesului de monitorizare a proiectelor, beneficiarul elaborează, trimestrial, Rapoarte de progres, iar autoritatea de management/organismul intermediar elaborează Rapoartele de vizită la fața locului;
- stabilirea aspectelor de formă care nu presupun semnarea unui act adițional la contractul de finanțare (proiect) și care se realizează prin notificare;
- obligativitatea elaborării Manualului Beneficiarului care să includă prevederi explicite, inclusiv etape, documente și orice informație necesară beneficiarului în relația cu autoritatea de management/organismul intermediar, inclusiv în ceea ce privește managementul financiar, monitorizare, verificarea, autorizarea și rambursarea cheltuielilor, atât pentru perioada de implementare, cât și pentru perioada de durabilitate;
- accelerarea implementării și valorificării măsurilor de interoperabilitate și colaborare între autorități pentru creșterea eficienței și simplificării activităților de verificare a condițiilor de eligibilitate, prin schimbul de informații între autorități, cu efecte pozitive în ceea ce privește reducerea sarcinii administrative a solicitanților de fonduri în etapa de evaluare, selecție și contractare a proiectelor. Bazele de date și registrele de date identificate în Anexa Interoperabilitate au fost stabilite în urma consultării autorităților de management, inclusiv în urma propunerilor cu privire la baze de date formulate în etapa de consultare publică, fiecare dintre aceste baze de date și registre asigură informații necesare pentru verificarea eligibilității solicitanților (ex. baza de date a ONRC), a drepturilor de proprietate pe care le au asupra obiectivelor în care se vor face investiții în cadrul proiectelor care vor fi finanțate (ex. Sistemul integrat de cadastru și carte funciară), date necesare pentru a verifica eligibilitatea grupului țintă care este implicat în și beneficiază de activitățile proiectelor pentru a verifica cerințele de eligibilitate privind școlaritatea (ex. Registrul Matricol Unic) etc. Toate informațiile și datele cu caracter personal vor fi utilizate de autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene exclusiv în scopul și în legătură cu atribuțiile care le revin în conformitate cu prevederile art. 72-77 și în temeiul art. 4 din regulamentul (UE) 2021/1060. Asigurarea interoperabilității/accesării bazelor de date ale diferitelor instituții publice de către autoritățile de gestionare este necesară pentru a accelera ritmul de verificare în diferite etape de accesare/implementare a fondurilor europene și pentru a evita dublarea depunerii acelorași documente de către solicitanți/beneficiari la diverse entități. Astfel, inclusiv pentru a se conforma prevederilor art. 2, alin (1), OUG nr. 41/2016 *privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, cu completările și modificările ulterioare, este necesar demersul de interconectare a bazelor de date care conțin informații utile pentru activitatea derulată în ceea ce privește implementarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune. Scopul principal este reducerea aspectelor birocratice, astfel încât beneficiarii să se concerteze pe aspectele de calitate ale proiectelor aflate în pregătire și mai puțin pe colectarea de documente.

Suplimentar celor de mai sus, proiectul de act normativ include prevederi legate de autorizarea și plata cheltuielilor, costuri simplificate.

Actul normativ stabilește o serie de măsuri de derulare digitalizată a tuturor etapelor ciclului de viață al proiectului de natură să reducă timpul de verificare a acestor cerințe, comparativ cu opțiunea verificării manuale, de către evaluator.

În acest context, verificarea conformității administrative este complet digitalizată și se realizează automat prin sistemul informatic pe baza declarației unice generate de sistemul informatic. Digitalizarea acestei etape aduce avantaje legate de transparență, eficiență și trasabilitate, în scopul de a garanta corectitudinea informațiilor.

Prin declarația unică, solicitantul declară că îndeplinește cerințele de eligibilitate și își asumă obligația că va face dovada îndeplinirii acestora, pe bază de documente justificative, în etapa de contractare. Îndeplinirea cerințelor de eligibilitate se va verifica în etapa de contractare doar pentru proiectele care au îndeplinit cerințele tehnice și financiare pentru a putea fi admise/a primi la finanțare. Riscurile de încărcare administrativă, timpi de așteptare sunt diminuați prin implementarea mecanismelor de interoperabilitate reglementate prin proiectul de act normativ și permit AM/OI să facă verificări ale unor condiții specifice în orice moment al procesului de evaluare, selecție și contractare.

În etapa de contractare, AM/OI va solicita depunerea documentelor care dovedesc îndeplinirea cerințelor de eligibilitate, dar doar a documentelor pe care nu le poate verifica pe baza mecanismelor de interoperabilitate reglementate prevăzute de actul normativ. Măsura are ca scop reducerea sarcinii administrative suplimentare în sarcina solicitanților, având în vedere faptul că o documente ar trebui să fie disponibile AM/OI în baza măsurilor și mecanismelor de interoperabilitate prevăzute de ordonanță. De asemenea, depunerea documentelor doveditoare aferente cerințelor de eligibilitate în etapa de contractare elimină riscul ca acestea să poată ieși din perioada de valabilitate.

În scopul limitării situațiilor de respingere a cererilor de finanțare pe baza unui formalism excesiv cum ar fi imposibilitatea de a mai solicita clarificări au fost introduse limitări în ceea ce privește numărul de solicitări de clarificări. În același timp, această prevedere instituie în sarcina AM/OI responsabilități sporite în ceea ce privește modul de formulare și centralizare a eventualelor solicitări de clarificări (evitarea transmiterii de solicitări de clarificări succesive, dificil de urmărit și consumatoare de timp) pentru a asigura respectarea duratei maxime de finalizare a evaluării și semnare a contractelor prevăzute în proiectul act normativ.

Introducerea mecanismului de monitorizare bazat pe indicatori de etapă vine în sprijinul realizării finalităților de consolidare a capacității de monitorizare și de îmbunătățire a implementării proiectelor, indiferent de tipologia sau domeniul în care se implementează proiectele. Planul de monitorizare care se realizează în etapa de contractare are la bază indicatorii de etapă propuși de beneficiar pe baza graficului de implementare și a tipologiei proiectelor/activităților care sunt verificați și validați de către AM/OI. Astfel, ambele părți ale contractului/deciziei de finanțare participă și își asumă, în mod responsabil, indicatorii de etapă și planul de monitorizare. De asemenea, utilizarea instrumentelor de tip "milestones" echivalente "indicatorului de etapă" este o cerință pentru toate proiectele finanțate în cadrul unor programe în gestiunea directă sau indirectă a Comisiei Europene, indiferent de domeniul în care se desfășoară proiectul. În stabilirea acestor indicatori de etapă se poate porni de exemplu de la activitățile care pot fi considerate "critice", pentru finalizarea proiectelor, inclusiv cele din domeniul IT, și pentru care este necesară o monitorizare mai atentă din partea beneficiarului și /sau AM/OI, cu efecte pozitive în planul atingerii obiectivelor și finalităților proiectelor.

Proiectul de act normativ include prevederi referitoare la protecția și prelucrarea datelor cu caracter personal. Prevederile proiectului de act normativ nu afectează și nu subminează aplicarea normelor existente în materie de protecția datelor cu caracter personal. Rolul și atribuțiile autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene se raportează la definiția operatorului de date cu caracter personal și al persoanei împuternicite de acesta prevăzută la art. 4, alin. (7) și alin. (8) din Regulamentul (UE) 2016/679 coroborat cu art. 4 din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Prin promovarea actului normativ sunt instituite măsuri pentru integrarea lecțiilor învățate din perioada anterioară de programare 2014-2020, precum măsuri noi în vederea simplificării, reducerii sarcinii administrative, dar și consolidarea capacității autorităților de management de implementare și gestiune a programelor în perioada 2021-2027 în vederea unei absorbții ridicate a fondurilor europene alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul

pentru o tranziție justă în cadrul obiectivului ”Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”.

Scopul actului normativ este asigurarea accesului facil, transparent, nediscriminatoriu, competitiv și simplificat la fondurile europene, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

În ceea ce privește urmărirea rezultatelor/efectelor pe care le va genera actul normativ, aceasta va fi realizată în baza propriilor evaluări ale autorităților incluse în sistemul de management și control al programelor finanțate, pentru fiecare etapă a procesului de accesare/implementare a finanțărilor lansate. De asemenea, un alt element care va reflecta modul în care funcționează sistemele de gestionare prin aplicarea măsurilor incluse în actul normativ îl reprezintă constatările/recomandările cuprinse în rapoartele de verificare ale diferitelor entități cu rol de control/audit asupra utilizării fondurilor europene nerambursabile alocate României în perioada de programare 2021-2027. Un instrument util în asigurarea monitorizării îl reprezintă și sistemul informatic dedicat, în care sunt reflectate toate activitățile/acțiunile legate de punerea la dispoziția potențialilor beneficiari a finanțărilor disponibile, accesarea acestora și punerea în aplicare efectivă, potrivit regulilor stabilite.

În cazul în care aceste măsuri nu se vor implementa încă de la începutul implementării perioadei 2021-2027 se vor înregistra următoarele consecințe, cu efecte negative asupra absorbției și utilizării fondurilor externe nerambursabile alocate prin politica de coeziune 2021 – 2027:

- având în vedere valoarea totală a alocărilor, un volum al fondurilor europene aproape dublu față de perioada 2014-2020 și dat fiind că perioada de programare 2021-2027 reprezintă primul exercițiu de gestionare descentralizată a 8 din cele 16 programe aprobate, există riscul unei abordări neunitare care o să afecteze ritmul de absorbție a fondurilor, precum și riscul unei rate ridicate de eroare și de creștere a incidenței neregulilor;
- beneficiarii vor trebui să respecte reguli diferite de la un program la altul atunci când vor depune proiecte la nivel de program național și/sau program regional, ceea ce va crea sarcini administrative suplimentare pentru entitățile care pot beneficia de finanțare în cadrul mai multor programe și va afecta, de asemenea, ritmul de absorbție al fondurilor, va crește riscul de eroare și de neconformare al beneficiarilor care poate conduce la corecții;
- diferitele sisteme de management și control ar putea să îngreuneze procesul de implementare a proiectelor finanțate în cadrul celor 16 programe;
- menținerea sarcinii administrative ridicate și a multiplicării verificărilor la nivelul autorităților de management care vor genera întârzieri în implementarea programelor și absorbția fondurilor.

Adoptarea cu întârziere a actului normativ afectează substanțial dezvoltarea și operaționalizarea funcționalităților sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ care condiționează demararea implementării programelor finanțate Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă în cadrul obiectivului ”Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”.

Monitorizarea și evaluarea implementării prezentului proiect de act normativ, după intrarea în vigoare, se va realiza cu respectarea structurii raportului privind implementarea actelor normative și instrucțiunilor metodologice pentru elaborarea rapoartelor privind implementarea actelor normative prevăzute în anexele nr. 4 și 5 din Hotărârea Guvernului nr. 443/2022 pentru aprobarea conținutului instrumentului de prezentare și motivare, a structurii raportului privind implementarea actelor normative, a instrucțiunilor metodologice pentru realizarea evaluării impactului, precum și pentru înființarea Consiliului consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative.

2.4 Alte informații *)

Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului .

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

							- În mii lei (RON)
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani	
1	2	3	4	5	6	7	
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;							
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.							
4.8. Alte informații							
Cheltuielile prevăzute la art. 32 alin. (2) sunt cheltuieli eligibile din Asistență tehnică și vor fi efectuate în limita fondurilor alocate cu această destinație.							

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul de act normativ a fost transmis pentru consultare structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România.

Au transmis observații Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, prin adresa nr. 438/13.02.2023, și Asociația Municipiilor din România, prin adresa nr. 116/10.02.2023. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a răspuns prin adresele nr. 122/27.03.2023.

Asociația Comunelor din România a comunicat faptul că susține proiectul de act normativ, prin adresa nr. 27/CL/14.02.2023.

Nu a transmis punct de vedere Asociația Orașelor din România.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) **Consiliul Legislativ**
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.....

6.6. Alte informații

S-a solicitat punctul de vedere al următoarelor autorități: Curtea de Conturi a României, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Ministerul Afacerilor Externe, Oficiul Național Registrul Comerțului, Agenția Națională de Integritate, Autoritatea pentru Digitalizarea României, Inspectoratul de Stat în Construcții, Registrul Auto Român, Camera Auditorilor Financiari din România, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Institutul Național de Statistică, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, Autoritatea Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Consiliul Concurenței, Inspectoratul Teritorial de Muncă, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Autoritatea pentru Supravegherea Publica a Activității de Audit Statutar, Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Au transmis observații: Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Agenția Națională de Integritate, Camera Auditorilor Financiari din România, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Oficiul de

Stat pentru Inventii și Mărci, Autoritatea Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Consiliul Concurenței, Agenția Națională pentru Achiziții Publice. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a răspuns prin adresele nr. 122/27.03.2023.

Au transmis faptul că nu sunt observații: Inspectoratul de Stat în Construcții, prin adresa nr. 3435/10.02.2023, Institutul Național de Statistică, prin adresa nr. 20426/07.02.2023, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin adresa nr. 1058/RG/06.02.2023.

Ministerul Afacerilor Externe a comunicat faptul că nu este necesar avizul instituției, prin adresa nr. 23383/16.02.2023.

Nu au transmis puncte de vedere: Curtea de Conturi a României, Autoritatea pentru Digitalizarea României, Autoritatea pentru Supravegherea Publica a Activității de Audit Statutar, Inspectoratul Teritorial de Muncă, Oficiul Național Registrul Comerțului, Registrul Auto Român.

A comunicat observații Consiliul consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative, prin adresa nr. 18/CCEIAN/14.02.2023. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a răspuns prin adresa nr. 122/2023.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 02.02.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8- a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate mai sus, a fost promovat prezentul proiect de Ordonanță de urgență privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, care în forma prezentată, a fost avizat de ministerele și instituțiile interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Marcel-Ioan BOLOȘ

Avizatori:

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

Lucian Nicolae BODE

**MINISTRUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE**

Petre DAEA

**MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE**

Marius-Constantin BUDĂI

**MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI
DIGITALIZĂRII**

Sebastian-Ioan BURDUJA

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE
TELECOMUNICAȚII SPECIALE**

Ionel-Sorin BĂLAN

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII
DATELOR CU CARACTER PERSONAL**

Ancuța Gianina OPRE